

ULUSAL MESLEK STANDARDI

ELEKTRİK SAYACI SÖKME VE TAKMA ELEMANI SEVİYE 4

REFERANS KODU / ...

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI/ ...

Meslek:	ELEKTRİK SAYACI SÖKME VE TAKMA ELEMANI
Seviye:	4¹
Referans Kodu:	
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	Ölçüm Sanayicileri ve İşadamları Birliği Derneği (ÖLÇÜBİR) Elektrik Dağıtım Hizmetleri Derneği (ELDER)
Standardı Komitesi:	Doğrulayan Sektör MYK Enerji Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/ Sayı:	... Tarih ve ...Sayılı Karar
Resmi Gazete Tarih/Sayı:	
Revizyon No:	00

¹Mesleğin yeterlilik seviyesi, sekizli (8) seviye matrisinde seviye (4) olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

AKIM TRAFOSU: Üzerinden geçen akımı sargı sayısı oranlarına göre düşürerek, ölçü ve koruma sistemleri tarafından kullanılabilir seviyeye getiren elektromanyetik devre elemanını,

ALÇAK GERİLİM (AG): Etkin şiddeti 1000 Volt ve altındaki gerilim seviyesini,

AYIRICI: Yüksüz elektrik devrelerini açıp kapayan cihazını,

BARA: Aynı gerilimdeki fiderlerin bağlandığı iletkeni,

BECERİ: Belli bir işe ilişkin görev ve sorumlulukları yerine getirebilme yeteneğini,

BOX PANO: Bir elektrik dağıtım şebekesinde alçak gerilim şebekesinin birçok noktaya dağıtımının yapılmasını sağlayan panoları,

BRANŞMAN (İRTİBAT) HATTI: Müşterinin dağıtım sistemine bağlandığı bağlantı noktasına kadar müşteri tarafından tesis edilen, müşterinin mülkiyetinde olan ve münhasıran müşterinin bağlantı talebinin karşılanması amacı ile kullanılan tüm teçhizatı,

ÇEVRE KORUMA: Çalışmalarda, çevreye zarar vermeyen malzemeleri veya süreçleri kullanmayı veya zararlı atıkların uygun şekilde bertaraf edilmesini,

DAĞITIM SİSTEMİ: Bir dağıtım şirketinin, lisansında belirlenmiş dağıtım bölgesinde işlettiği elektrik dağıtım tesisleri ve şebekesini,

ELEKTRİK KESME: Tesis ve/veya teçhizatın elektriğinin kesici ve ayırıcılar yardımı ile her yönden kesilmesini,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması'nı,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Sağlık ve güvenlik tehlikesine karşı korunmak için kişilerce giyilmek veya taşınmak amacıyla tasarlanmış herhangi bir cihaz veya malzemelerini,

KESİCİ: Yük altında ya da yüksüz durumda olan elektrik devrelerini açıp kapamaya yarayan cihazlarını,

KLEMENS: İletkenleri birbirine tutturmaya yarayan gereci,

KURUL: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nu,

kV: Kilovolt'u,

MÜHÜRLEME: Sayaç ve ölçü devresi elemanlarına dışarıdan yapılacak müdahaleyi önlemek amacıyla lisans sahibi tüzel kişiler tarafından ilk enerji verme, sayaç ve ölçü devresi elemanlarını kontrol ve durumunu tespit etme, enerji kesme ve açma gibi işlemler yapıldıktan

sonra kurşun veya seri numaralı plastik mühür ile ölçü düzeneğini muhafaza altına alma ya da aldırma yöntemini,

MÜŞTERİ: Perakende satış sözleşmesi veya ikili anlaşmalar yoluyla hizmet alan tüketicileri,

ÖLÇÜ DEVRESİ: Müşterinin elektrik sayacını ve buna bağlı elektrik devre elemanlarını içinde barındıran devreyi,

RİSK: Tehlikeli bir olayın meydana gelme olasılığı ile sonuçlarının bileşimini,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İş yerinde var olan yada dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gereken çalışmaları,

SAYAÇ: Müşterinin, elektrik enerjisi tüketimini ölçmek amacıyla ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak tesis edilen cihazı veya ölçü sistemini,

TEHLİKE: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

TOPRAKLAMA: Tesis ve/veya teçhizatın kesici ve ayırıcılar yardımı ile elektriğinin her yönden kesilmesinin ardından iletkenlerinin toprağa kısa devre edilerek geriliminin sıfırlanmasını,

TRANSFORMATÖR (TRAFO):Yüksek gerilim hattından aldığı elektrik enerjisini işletme içerisinde kullanılabilecek gerilim seviyesine uygun hale getiren veya elektrik santrallerindeki alçak gerilimi yükselten gerilim ayarlayıcıyı,

YÜKSEK GERİLİM (YG): Etkin şiddeti 1000 Volt üzeri gerilim seviyesini

ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ.....	6
2. MESLEK TANITIMI	7
2.1. Meslek Tanımı	7
2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri.....	7
2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Düzenlemeler.....	7
2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat	8
2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları.....	8
2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler	8
3. MESLEK PROFİLİ.....	9
3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri	9
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman.....	20
3.3. Bilgi ve Beceriler.....	21
3.4. Tutum ve Davranışlar	22
4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME.....	23

1. GİRİŞ

Elektrik Sayacı Sökme ve Takma Elemanı (Seviye 4) ulusal meslek standardı 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan “Ulusal Meslek Standartlarının Hazırlanması Hakkında Yönetmelik” ve “Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre MYK’nın protokolünde ÖLÇÜBİR tarafından Elektrik Dağıtım Hizmetleri Derneği’nin (ELDER) katkısı ile hazırlanmıştır.

Elektrik Sayacı Sökme ve Takma Elemanı (Seviye 4) ulusal meslek standardı, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş, MYK Enerji Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Elektrik Sayacı Sökme ve Takma Elemanı (Seviye 4), iş sağlığı ve güvenliği ile çevresel önlemleri alarak, kalite sistemleri çerçevesinde, elektrik dağıtım şebekesinde mevcut veya yeni bağlanacak olan yüksek gerilim (YG) ve alçak gerilim (AG) müşterilerinin sayaç ve diğer cihazlarının (ölçü trafosu, klemens, sigorta, voltmetre vb.) montajını, bağlantılarının uygunluğunun kontrolünü, bu cihazlardan bilgilerin alınarak değerlendirilmesini yapan nitelikli kişidir. Gerekli mühürlemeleri sağlayıp yapılan işlemlere ilişkin tutanakları tanzim ederek faturalamaya veya ölçüme esas sistem parametrelerinin değiştirilmesini sağlamak Elektrik Sayacı Sökme ve Takma Elemanının sorumlulukları arasındadır.

2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08 - 3113 (Elektrik Mühendisliği Teknisyenleri)

2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Düzenlemeler

4857 sayılı İş Kanunu

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu

Belirli Gerilim Sınırları Dahilinde Kullanılmak Üzere Tasarlanmış Elektrikli Teçhizat ile İlgili Yönetmeliği

Atık Yönetimi Genel Esaslarına ilişkin Yönetmelik

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği

Ekranlı Araçlarla Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik

Elektrik iç Tesisler Yönetmeliği

Elektrik ile ilgili Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelik

Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği

Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği

Elektrik Tesislerinde Topraklamalar Yönetmeliği

Elektromanyetik Uyumluluk Yönetmeliği

Elle Taşıma işleri Yönetmeliği

Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Artırılmasına Dair Yönetmelik

İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği

İlk yardım Yönetmeliği

İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik şartları Yönetmeliği

Kişisel Koruyucu Donanım Yönetmeliği

Kişisel Koruyucu Donanımların işyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik

Parlayıcı, Patlayıcı, Tehlikeli ve Zararlı Maddelerle Çalışılan işyerlerinde ve işlerde Alınacak Tedbirler Hakkında Tüzük

Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Çalışanların Korunması Hakkında Yönetmelik

Çalışanların Titreşimle İlgili Risklerden Korunmalarına Dair Yönetmelik

Ayrıca, iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uyulması ve konu ile ilgili risk değerlendirilmesi yapılması esastır.

2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu (mülga: 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu)
Elektrik Dağıtım ve Perakende Satışına İlişkin Hizmet Kalitesi Yönetmeliği
Elektrik İletim Sistemi Arz Güvenilirliği ve Kalitesi Yönetmeliği
Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliği
Elektrik Piyasası Şebeke Yönetmeliği
Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği
Elektrik Piyasasında Kullanılacak Sayaçlar Hakkında Tebliğ
Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelik
Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin Uygulanmasına Dair Tebliğ
Elektrik Piyasasında Dağıtım Sistemi Yatırımlarının Düzenlenmesi ve Planlardaki Gerçekleşmelerin Düzenlenmesi Hakkında Yönetmelik
Elektrik Piyasası Aydınlatma Yönetmeliği
Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği
Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği

2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Elektrik Sayacı Sökme ve Takma Elemanı'nın çalışma alanları arasında açık ve kapalı alanlar, kısıtlı hareket imkanının bulunduğu yerler, karanlık ve arazi şartlarının hakim olduğu ortamlar yer alır. Elektrik Sayacı Sökme ve Takma Elemanı tek başına ya da birden fazla kişi ile çalışır. Mesleğin icrası esnasında iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini gerektiren kaza ve yaralanma riskleri bulunmaktadır. Risklerin tamamen ortadan kaldırılamadığı durumlarda ise işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanımı kullanarak çalışır.

2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler

YG altında çalışacak Elektrik Sayacı Sökme ve Takma Elemanı'nın yürürlükteki mevzuata (EKAT yönetmeliği) göre yetki ve izin belgelerine sahip olmak zorundadır.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1.Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İş sağlığı ve güvenliği, yangın ve acil durum kurallarını uygulamak (devamı var)	A.1	İş sağlığı ve güvenliği konusundaki ilgili yönetmeliklere ve işyerine ait kuralları uygulamak	A.1.1	İş sağlığı ve güvenliği konusundaki normların anlaşılması için, işyerinin düzenlediği eğitimlere veya işyeri dışındaki kurumların eğitimlerine katılır.
				A.1.2	Çalışmalar esnasında, yapılan çalışmanın gerektirdiği iş elbiseleri ve kişisel koruyucu donanımları kullanır ve kullanılmasını sağlar.
				A.1.3	Çalışmalar esnasında kullanılan iş elbiseleri ve kişisel koruyucu donanımların eksiksiz ve sağlam olduğundan emin olur, ihtiyaç halinde ilgili kişi/birimlere bildirimde bulunarak tedarik edilmesini sağlar.
				A.1.4	İş sağlığı ve güvenliğini korumak amaçlı kullanılan ekipmanların tamamının çalışır şekilde olmasını sağlar.
				A.1.5	Yapılan çalışmaya ait uyarı ve işaret levhalarının ilgili talimatlar doğrultusunda yerleştirilmesini ve çalışma sırasında bu uyarı ve işaret levhalarının yerlerini muhafaza ederek iş alanının ve personelin güvenliğini sağlar.
				A.1.6	Yapılan çalışmalarda enerjinin verilmesi ve kesilmesi işlemlerinin öncesinde ve sonrasında, çalışmadan etkilenebilecek kişi veya kişileri bilgilendirip onay alınmasını sağlar.
				A.1.7	Çalışmaya başlamadan önce, çalışmaya uygun çevre koşullarını sağlayıp tüm güvenlik önlemlerini alarak insanları oluşabilecek kazalara karşı korur.
				A.1.8	Yanıcı ve parlayıcı malzemelerin muhafaza edilmesi gereken yerleri belirler veya belirlenmesi çalışmalarına destek sağlar.
				A.1.9	Çalışma yaparken İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili ulusal mevzuat, talimat ve uluslararası standartlara uyar ve uyulmasını sağlar.
		A.2	Risk etmenlerini azaltmak	A.2.1	Risklerin belirlenmesi çalışmalarına katkıda bulunur.
				A.2.2	Risk faktörlerinin azaltılmasına yönelik yapılan çalışmalara katılır.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İş sağlığı ve güvenliği, yangın ve acil durum kurallarını uygulamak	A.2	Risk etmenlerini azaltmak	A.2.3	Karşılaştığı risk etmenlerini belirleyerek raporlar.
				A.2.4	Bütün çalışmalarda, yapılan işe özgü olarak talimatlarda belirtilen güvenli çalışma sürelerine uyar ve uyulmasını sağlar.
				A.2.5	Çalışma sonrası bütün iletken noktaları yetkili olmayan kişilerin erişemeyeceği şekilde muhafaza eder.
		A.3	Tehlike anında acil durum prosedürlerini uygulamak	A.3.1	Tehlike durumlarını saptayıp, hızlı bir şekilde ortadan kaldırmak üzere önlem alma çalışmalarını yürütür veya bu çalışmalara katılır.
				A.3.2	Acil durumlarda kendisine tanımlanan görevleri yerine getirir ve getirilmesini sağlar.
		A.4	Topraklama işlemlerini yapmak	A.4.1	Topraklama yapılacak iletkenler ve teçhizatlar enerjisiz bırakılır.
				A.4.2	Enerjisiz bırakılan topraklama yapılacak iletkenlerin ve teçhizatların üzerinde enerji olup olmadığı uygun ölçü aleti ile kontrol edilir.
				A.4.3	Topraklama iletkeninin toprak ile irtibatını gerçekleştirir.
				A.4.4	Belirlenen ulusal/uluslararası standartlara uygun olarak, enerjisiz bırakılan ilgili iletkenlerin ve teçhizatların, toprak ile bağlantısı yapılmış olan topraklama iletkenlerine irtibatlandırılmasını sağlar.
		A.5	Topraklamayı kaldırmak	A.5.1	Topraklaması kaldırılacak iletkenlerde ve teçhizatlarda enerji olup olmadığı uygun ölçü aleti ile kontrol edilir.
				A.5.2	Enerjisiz olduğu tespit edilen topraklama yapılmış iletkenlerin ve teçhizatların, topraklama iletkenleri ile bağlantısı kesilir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	Çevre koruma faaliyetlerini yürütmek	B.1	Çevre koruma standart ve yöntemlerini uygulamak	B.1.1	Çevre koruma gereklerine ve uygulamalarına yönelik düzenlenen eğitimlere katılır.
				B.1.2	Gerçekleştirilen işlemler ile ilgili çevresel etkilerin doğru şekilde saptanması çalışmalarına katılır.
				B.1.3	İş süreçlerinin uygulanması sırasında çevre etkilerini gözler ve zararlı sonuçların önlenmesi çalışmalarına katılır.
		B.2	Çevresel risklerin azaltılmasına katkıda bulunmak	B.2.1	Dönüştürülebilen malzemelerin geri kazanımı için gerekli ayrıştırmayı ve sınıflandırmayı yapar.
				B.2.2	Tehlikeli ve zararlı atıkları verilen talimatlar doğrultusunda diğer malzemelerden ayrıştırır ve gerekli önlemleri alarak koduna uygun (TEİAŞ tarafından yayımlanan ve Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği kapsamı dışındaki atıklar için belirlenen kodlar) geçici depolamasını yapar.
				B.2.3	Kullanılan cihaz, donanım ve araçların çevresel açıdan olumsuz etki yaratabilecek fonksiyonlarına karşı, güvenli ve sağlıklı çalışma tedbirlerinin alınmasını sağlar.
				B.2.4	Elektrik dağıtım sistemindeki işi ile ilgili varlıkların, binalarının iç ve dış ortamlarındaki güvenlik eksikliklerini tespit ederek, giderilmesi için gerekli girişimlerde bulunur.
				B.2.5	Yanıcı ve parlayıcı malzemelerin muhafaza edilmesi gereken yerleri belirler veya belirlenmesi çalışmalarına destek sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Kalite yönetimi ile ilgili faaliyetleri yürütmek	C.1	İşe ait kalite gerekliliklerini uygulamak	C.1.1	Yapılacak işlemin türüne göre, işlem formlarında belirtilen talimatlara ve planlara göre kalite gerekliliklerini uygular.
				C.1.2	Uygulamada izin verilen tolerans ve sapmalara göre kalite gerekliliklerini uygular.
				C.1.3	Makine, cihaz donanımı veya sistemin kalite gerekliliklerine uygun çalışır.
		C.2	Kalite sağlamadaki teknik prosedürleri uygulamak	C.2.1	Yapılacak işlemin türüne göre kalite sağlama tekniklerini uygular.
				C.2.2	İşlemler sırasında kalite sağlama ile ilgili teknik prosedürleri uygulayarak, özel kalite şartlarının sağlanmasına katkıda bulunur.
				C.2.3	Çalışmayla ilgili işletmenin uygun gördüğü formları doldurur.
		C.3	Yapılan çalışmaların kalitesini denetim altında tutmak	C.3.1	Operasyon bazında çalışmaların kalitesini denetleme çalışmalarına katılır.
				C.3.2	Kullanılan ekipman ve makineler üzerinde yapılan ayarların,hem ekipman ve makinelerin teknik özelliklerine hem de yapılacak çalışmaya uygun olduğundan emin olur.
				C.3.3	Bakım ve onarımı tamamlanan makine veya cihazın çalışmasının üreticinin belirlediği teknik özelliklere uygun olduğundan emin olur.
		C.4	Süreçlerde saptanan hata ve arızaları engelleme çalışmalarına katılmak	C.4.1	Çalışma sırasında saptanan hata, arızaları ve karşılaştığı diğer sorunları kayıt altına alır.
				C.4.2	Hata ve arızaların nedenlerinin belirlenmesine katkıda bulunur.
				C.4.3	Yetkisinde olan veya giderebildiği hata ve arızaların giderilmesiyle ilgili uygulama ve yöntemleri uygular.
				C.4.4	Yetkisinde olmayan veya gideremediği hata ve arızaları işletmenin belirlediği şekilde ilgili birime/kişiyi bildirir.
		C.5	İşletme kaynaklarının tüketiminde tasarruflu hareket etmek	C.5.1	İşletme kaynaklarını verimli şekilde kullanır ve kullanılmasını sağlar.
				C.5.2	İşletme kaynaklarının daha verimli kullanımı için düzenlenen planlama çalışmalarına katılır.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Çalışmalarda, eksik ve uygunsuz teçhizat sorunları ile karşılaşılmamasını sağlamak	D.1	Çalışma teçhizatının çalışabilirlik durumlarını denetlemek	D.1.1	İlk kullanımda, teçhizatın kullanım kılavuzunda belirtilen performansta çalışıp çalışmadığını kontrol eder.
				D.1.2	Kullanılan her türlü iş ekipmanının durumunu talimatlara uygun şekilde periyodik olarak denetler.
				D.1.3	Teçhizattaki yıpranma ve bozulmaları tespit eder.
				D.1.4	Arızalı teçhizatın değişimi veya onarımı için işletmenin belirlediği prosedüre göre gerekli işlemleri yapar veya yapılmasını sağlar.
				D.1.5	Teçhizatın durumu hakkında yaptığı tespitlerle ilgili kayıtlar oluşturur.
				D.1.6	Teçhizatın durumu ile ilgili oluşturulan kayıtları prosedürlere uygun olarak yetkili kişilere aktarır.
				D.1.7	Teçhizatın kalibrasyon işlemlerinin periyodik olarak yapılmasına katkı sağlar.
		D.2	Çalışma teçhizatının bakımını sağlamak	D.2.1	Bakım faaliyetlerinde kullanılacak malzemeleri temin eder veya edilmesini sağlar.
				D.2.2	Bakımı yapılan teçhizatla ilgili gerekli raporlamaları yapar.
		D.3	Teçhizat teminine destek vermek	D.3.1	Tedarik edilecek teçhizatın sahip olması gereken teknik özelliklerin belirlenmesi süreçlerine destek verir.
				D.3.2	İşletme prosedürlerinin gerektirdiği şekilde, teçhizat tedariki için talepte bulunur.
				D.3.3	İstenen teknik özelliklerde teçhizatın tedarik edildiğinden emin olur.
				D.3.4	Uygun olmayan teçhizatları ilgili kişilere/birime prosedüre uygun olarak bildirir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Çalışma öncesi hazırlıkları yapmak	E.1	Alınan iş emrinin kontrolünü yapmak	E.1.1	Yapılacak çalışmaya ilişkin iş emirlerini kabul edilen yöntem ile temin eder.
				E.1.2	Mevcut yöntemle göre alınan iş emirlerindeki sayaç ve sayaca ilişkin diğer bilgilerin sahada fiilen doğruluğunu kontrol eder.
		E.2	Yapılacak işi tespit etmek	E.2.1	Tüketimden kaynaklı sorunlara ilişkin tespit edilen iş emirlerinin sistemsal açıdan geçmişe yönelik tüketim kontrollerinin incelemesini yapar.
				E.2.2	Çalışmada kullanılacak teçhizatların kullanım kılavuzlarını, teknik resim ve devre şemalarını inceler.
				E.2.3	Yapılacak çalışmanın en efektif şekilde sonlandırılmasına yönelik iş planını hazırlar ya da hazırlanmış programa uyar.
				E.2.4	Çalışma hakkında, ilgili kişilerin (amir, operatör vs) ve/veya birimin bilgilendirildiğinden emin olur.
		E.3	Çalışmada kullanılacak her türlü malzemeyi hazırlamak	E.3.1	Çalışmada kullanılacak malzemelerin listesini hazırlar veya hazırlatır.
				E.3.2	Çalışmanın türüne göre ihtiyaç duyulan malzemelerin tedarikini sağlar ya da bağlı bulunduğu yetkili kişiyi bu ihtiyaç doğrultusunda bilgilendirerek tedarik edilmesini sağlar.
				E.3.3	Çalışma öncesinde, malzemelerin son kontrollerini yapar, hatalı veya teknik olarak sorunlu malzeme var ise değişimini gerçekleştirir ya da gerçekleştirilmesini sağlar.
				E.3.4	Gerekli olabilecek kişisel koruyucu donanımlarını, iş ekipmanlarını yanında bulundurur ve kullanmadan önce bu malzemelerin sağlığını kontrol eder.
		E.4	Ölçü devresi yeri uygunluğunu denetlemek	E.4.1	Ölçü devresinin kolay ulaşılabilir yerde olduğunu kontrol eder.
				E.4.2	Ölçü devresinde çevreden kaynaklanabilecek hasar riskinin olup olmadığını kontrol eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
F	Enerji kesme işlemlerini gerçekleştirmek	F.1	Enerji kesme işlemi uygulanacak müşterileri belirlemek	F.1.1	Abonelik iptal istemi ile başvuruda bulunan müşterilerin iş emirleri geçerli yöntem ile temin eder
				F.1.2	Perakende satış lisansı sahibi tüzel kişi tarafından düzenlenen ve kendisine tebliğ edilen ödeme bildiriminde belirtilen süre içerisinde ve akabinde tanınan ek süre içerisinde fatura ödemesini gerçekleştirmeyen müşterilerin iş emirlerini temin eder
		F.2	Son faturalandırılmayı sağlamak	F.2.1	Sözleşme iptal talebi olan müşterilerin ölçü devrelerinin bağlantı kontrolünü yapar.
				F.2.2	Bağlantı kontrolü yapılan müşteri ölçü devresinde karşılaşılan uygunsuz durum varsa bu durumu raporlar ve gerekli tutanakları düzenler.
				F.2.3	İptal edilen müşteri ölçü devresindeki endeks bilgilerini alır.
				F.2.4	Endeks bilgilerini aldığı müşterinin son faturalandırma işlemini gerçekleştirir.
		F.3	Enerjiyi kesmek	F.3.1	Enerji kesimi yapılacak hattı enerjisiz bırakır ya da bırakılmasını sağlar.
				F.3.2	Enerjisiz bırakılan kesme noktasının topraklama işlemini yapar.
				F.3.3	Müşterinin ölçü devresinde bulunan sayaçtan ya da AG şebeke branşman noktasından irtibatı ayırarak kesme işlemini gerçekleştirir.
				F.3.4	YG hattında enerji kesme yapılacak ise şebeke branşman noktasından, ayırıcıdan, hücreden, trafodan ya da bir başka YG noktasından fiziki irtibatı ayırarak ya da ayrılmasını sağlayarak kesme işlemini yapar.
				F.3.5	Kesme yapılan iletkenleri kısa devre oluşturmayacak şekilde şebekeden izole eder.
				F.3.6	İş emrinden alınan bilgiye göre gerektiğinde enerjisi kesilen müşterinin sayacını demontaj ederek ilgili birimlere geçerli prosedüre uygun olarak teslim eder.
				F.3.7	Enerji kesim işlemi yapılan bölgede iş güvenliğine dikkat eder ve üçüncü şahısların erişimine açık herhangi bir teçhizat bırakmaz
				F.3.8	Sayaç ve ölçü devresi elemanları ile bunların bağlantı noktalarını mühürler
		F.4	Kayıtların veritabanına işlenmesini sağlamak	F.4.1	Enerji kesimi ile ilgili yapılan işlemlerin raporlamasını yapar.
				F.4.2	Yapılan bütün işlemlerin müşteri veritabanına kaydedilmesini gerçekleştirir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
G	Enerji açma işlemlerini gerçekleştirmek	G.1	Enerji açma işlemi uygulanacak müşterileri belirlemek	G.1.1	Enerji kesim işleminin yapılmasının ardından ödeme yükümlülüklerini yerine getirmiş müşteri bilgilerinin enerjilerini açmak üzere oluşturulan iş emirlerini temin eder.
				G.1.2	Yeni abonelik gerekçesiyle enerji açma talebinde bulunan müşterilerin iş emirlerini temin eder.
		G.2	Enerjiyi açmak	G.2.1	Yeni abonelik talebinde bulunarak gerekli işlemleri tamamlayan müşterilerin ölçü devresinde bulunan devre elemanlarının ve olması gereken değerlerinin ilgili proje baz alınarak kontrolünü yapar.
				G.2.2	Gerektiğinde enerji vermeden önce çalışılacak hat enerjisiz bırakılır.
				G.2.3	Sayaç bağlantı uçlarındaki ya da AG branşman noktasındaki irtibatları yaparak müşterinin kullandığı hattı enerjilendirir.
				G.2.4	YG hattında enerji açma işlemi yapılacak ise topraklamaların kaldırılmasının ardından şebeke branşman noktasından, ayırıcıdan, trafo hücresinden, trafodan ya da bir başka YG noktasındaki fiziki irtibatı yaparak veya yaptırarak hattın enerjilendirilmesini sağlar.
				G.2.4	Sayaç ve ölçü devresi elemanları ile bunların bağlantı noktalarını mühürler.
				G.2.5	Mühürleme işleminin yapılmasıyla birlikte sayaç ilk endeks değeri alınarak sisteme girişi yapılır.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
H	Ölçü devre kontrolünü yapmak	H.1	İhbar ve olası şüpheleri tespit etmek	H.1.1	Çağrı merkezi yoluyla ya da kullanılmakta olan diğer iletişim kanallarıyla gelen ihbarların kayıt altına alınmasını sağlar
		H.2	Ölçü devresi cihazlarının kalibrasyonu ve teknik kontrollerini yapmak	H.2.1	Gerekirse enerji kesme işlemini gerçekleştirir.
				H.2.2	Ölçü devresi kapsamında bulunan sayaç, akım trafosu, ampermetre, klemens ve diğer devre elemanlarının, belirlenen periyotlara göre veya devreye alınma aşamasında ölçüm parametrelerinin ve etiket değerlerinin kontrolünü yapar
				H.2.3	Ölçü devresinde bulunan kabloların kesitlerinin ve bağlantılarının standartlara uygunluğunu kontrol eder.
				H.2.4	Ölçü devresindeki faz giriş çıkışlarının sıralamasını ve nötr iletkeninin bağlantılarını kontrol eder.
				H.2.5	Sayaç ve ölçü devresi elemanları ile bunların bağlantı noktalarını mühürler.
		H.3	Sayaç ve diğer ölçü cihazlarından geçmiş dönem bilgilerini almak	H.3.1	Kaçak kullanım, şikayet, ihbar ve başka nedenlerden dolayı geçmişe yönelik bilgilerin kullanılan veritabanından veya başka bir metodla raporlanmasını sağlar.
		H.4	Kaçak kontrolü yapmak	H.4.1	Kendisine tebliğ edilen kaçak ihbarları doğrultusunda müşterilerin sayaç ölçü devre ve elektrik tesisatı bağlantılarını kontrol eder.
				H.4.2	Kaçak tespitlerinde ilgili abonelerin enerjilerinin kesilmesini sağlar.
				H.4.3	Tespit ettiği kaçak kullanımlara ilişkin tutanakları düzenler.
				H.4.4	Sayaç ve ölçü devresi elemanları ile bunların bağlantı noktalarını mühürler.
				H.4.5	Kaçak kullanımdan dolayı işlem yapılan abonelerin raporlamasını gerektiği şekilde yapar ya da yapılmasını sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
I	Ölçü devre sökme ve/veya takma işlemini yapmak	I.1	Ölçü devre elemanının sökme işlemini yapmak	I.1.1	Kalibrasyon tarihi geçmiş olan ya da arızalı olduğu tespit edilen ölçü devre cihazlarının tespitini yapar.
				I.1.2	Enerji kesme işlemini gerçekleştirir.
				I.1.3	Ölçü devresindeki faz giriş çıkışlarının sıralamasını ve nötr iletkeninin bağlantılarını kontrol eder.
				I.1.4	Kalibrasyon tarihinin geçtiği ya da arızalı olduğu tespit edilen ölçü devresi cihazlarının yenileriyle değişimini yapar.
				I.1.5	Sayaç ve ölçü devresi elemanları ile bunların bağlantı noktalarını mühürler.
				I.1.6	Sökme işlemini yaptığı ölçü devresi cihazlarını sınıflandırarak yetkili kişilere teslim eder.
		I.2	Ölçü devre elemanının takma işlemini yapmak	I.2.1	Sökümü yapılan ölçü devre cihazlarının yerine uygun değerlerde olması şartıyla yenilerinin montajını yapar.
				I.2.2	Ölçü devresindeki faz giriş çıkışlarının sıralamasını ve nötr iletkeninin bağlantılarını kontrol eder.
				I.2.3	Arızalı ölçü cihazlarının yenileriyle değişim işini tamamlamasının ardından devre kontrollerini ve bağlantılarının uygunluğunu kontrol eder.
				I.2.4	Sayaç ve ölçü devresi elemanları ile bunların bağlantı noktalarını mühürler.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
J	Mesleki gelişim faaliyetlerini yürütmek	J.1	Bireysel mesleki gelişimi konusunda çalışmalar yapmak	J.1.1	Mesleki ve kişisel gelişim için gerekli araştırma faaliyetlerini gerçekleştirir.
				J.1.2	Mesleği ile ilgili yeni teknolojileri, yöntemleri ve gelişmeleri takip eder.
		J.2	Astlarına ve diğer çalışanlara mesleki eğitimler vermek	J.2.1	Bilgi ve deneyimlerini birlikte çalıştığı kişilere aktarır.
				J.2.2	Elektrik sayaçları ile ilgili sınırlı seviyede bilgilendirme ve eğitimler verir.

3.2.Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman

1. Anahtar takımları (alien, açık, boru, lokma takımı, tork, yıldız vb.)
2. AG faz sırası cihazı
3. AG kontrol dedektörü
4. AG nh sigorta pensi
5. Ağaç delme burgusu
6. Ağaç kesme motoru
7. Akım transformatörleri
8. Ayakçak
9. Aymurcu
10. Balyoz
11. Bara topraklama aparatı
12. Baralar
13. Çeşitli iletkenler
14. Çeşitli kablolar ve kablo ek malzemeleri
15. Devre kesiciler
16. Eğe
17. El feneri
18. Emniyet kemeri çeşitleri
19. Gerilim transformatörleri
20. Havai hat topraklama aparatı
21. İzolasyon megeri
22. İzole halı
23. İzole sehpa
24. Jeneratörler
25. Kablo kesme makası
26. Kapma çeşitleri (3/0)-(477)
27. Kişisel koruyucu donanımlar (yalıtkan iş güvenliği ayakkabısı, elektrik ve mekanik risklerine karşı iş eldiveni, yalıtkan baret, koruyucu gözlük-yüz siperi, yalıtkan ve ısıya dayanıklı koruyucu giysi, toz-gaz maskesi, kulak tıkacı)
28. Klemensler
29. Kürek
30. Lokma takımı
31. Manevra uyarı levhaları
32. Motorlu taşıt
33. Mucurgat
34. Pabuç sıkma pensi
35. Pensampermetre
36. Protolin
37. Redresör
38. Sayaçlar
39. Sürgülü merdiven
40. Şeffaf siperlik (baret için)

41. Tel kesme makası
42. Temel el aletleri (izoleli)
43. Termografik kamera
44. Topraklama megeri
45. Trafik uyrayı levhaları
46. Transformatör
47. Yanık seti
48. YG faz sırası cihazı
49. YG izole tabure
50. YG kontrol dedektörü
51. YG kumanda ıstankası
52. YG sigorta pensi

3.3.Bilgi ve Beceriler

1. Acil durum bilgisi
2. Alçak gerilim ve yüksek gerilim bilgisi
3. Aydınlatma sistemleri bakım onarım becerisi
4. Basit ilk yardım bilgisi
5. Bilgisayar kullanım bilgisi
6. Çevre koruma mevzuat ve uygulama yöntemleri bilgisi
7. Dağıtım ve kumanda panoları bilgisi
8. Devre şeması okuma ve çizme becerisi
9. Ekip içinde çalışma yeteneği
10. Elektrik ekipmanbakım ve onarım bilgisi
11. Elektrik kesme ve verme prosedürü bilgisi
12. Elektrik tesislerinde topraklama bilgisi
13. Elektrik dağıtım tesisleri yük aktarma bilgisi
14. Enerji verimliliği bilgisi
15. Geri dönüşümlü atık bilgisi
16. İş sağlığı ve güvenliği bilgisi
17. Kalite güvence sistemleri ve kalite kontrol metotları bilgisi
18. Kayıt tutma ve raporlama becerisi
19. Mesleki terim bilgisi
20. Meslekle ilgili mevzuat bilgisi
21. Motorlu taşıt kullanabilme becerisi
22. Ölçme değerlendirme bilgisi
23. Sözlü ve yazılı iletişim becerisi
24. Temel çalışma mevzuatı bilgisi
25. Temel elektrik bilgisi
26. Zamanı iyi kullanma becerisi

3.4.Tutum ve Davranışlar

1. Acil ve stresli durumlarda soğukkanlı olmak
2. Astlarının iş disiplinini sağlamak
3. Bilgi, tecrübe ve yetkisi dahilinde karar vermek
4. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanmak
5. Çevre, kalite ve İSG mevzuatında yer alan düzenlemeleri benimsemek
6. Dikkatli ve titiz olmak
7. Doğal kaynak kullanımı ve geri kazanım konusunda duyarlı olmak
8. Görevi ile ilgili yenilikleri takip etmek ve izlemek
9. İşyeri hiyerarşi ilişkisine saygı göstermek
10. İşyerine ait araç, gereç ve ekipmanın kullanımına özen göstermek
11. Mesleki gelişim için araştırmaya açık olmak
12. Olumsuz çevresel etkileri belirlemek
13. Sistem ve sahalarda risk ve tehlike analizi çalışmalarına katkıda bulunmak
14. Sorumluluklarını bilmek ve yerine getirmek
15. Süreç kalitesine özen göstermek
16. Talimat ve kılavuzlara harfiyen uymak
17. Taşıma ve kaldırma donanımını doğru şekilde kullanmak
18. Tehlike durumlarında ilgilileri bilgilendirmek
19. Temizlik, düzen ve işyeri tertibine özen göstermek
20. Vardiya değişimlerinde etkili, açık ve doğru şekilde bilgi paylaşmak
21. Yetkisi dahilinde olmayan kusurlar hakkında ilgilileri bilgilendirmek

4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME

Elektrik Sayacı Sökme Takma Elemanı (Seviye 4) meslek standardını esas alan ulusal yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme, gerekli şartların sağlandığı ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yazılı ve/veya sözlü teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilecektir.

Ölçme ve değerlendirme yöntemi ile uygulama esasları bu meslek standardına göre hazırlanacak ulusal yeterliliklerde detaylandırılır. Ölçme ve değerlendirme ile belgelendirmeye ilişkin işlemler Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği çerçevesinde yürütülür.

Ek: Meslek Standardı Hazırlama Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlayan Kuruluşun Meslek Standardı Ekibi

Ahmet Reşat GÖRÜR- ÖLÇÜBİR Yönetim Kurulu Başkanı
Ahmet YETİK ÖLÇÜBİR MYK Komisyonu Başkanı
Özlem ÖZ, ÖLÇÜBİR Editörü

2. Teknik Çalışma Grubu Üyeleri

Neşet TOPRAK-MANAS- ÖLÇÜBİR Üye
Süleyman EKŞİ-MANAS- ÖLÇÜBİR Üye
İbrahim AKGÜN- ENERA
Alper ERBAŞ- Boğaziçi EDAŞ
Volkan ASLAN- Uludağ EDAŞ

3. Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar

Bilim Sanayi Ve Teknoloji Bakanlığı Metroloji ve Standardizasyon Genel Müdürlüğü
Tübitak- Uluslararası Metroloji Enstitüsü
AKEDAŞ Elektrik Dağıtım A.Ş.
Türk Standardları Enstitüsü (TSE)
Aktif Enerji İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti.
Ankara Sanayi Odası (ASO)
Ankara Ticaret Odası (ATO)
AYDEM Elektrik Dağıtım A.Ş.
Başarı Teknolojik Sistemler San ve Tic A.Ş.
Bilim Sanayi Ve Teknoloji Bakanlığı Metroloji Ve Standardizasyon Genel Müdürlüğü
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü)
Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş.
Çoruh Elektrik Dağıtım A.Ş.
Devlet Personel Başkanlığı
Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)
ECT Elektrik Elektromekanik Proje Müh. Taah. Tic. San. Ltd. Şti.
Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO)
Eldaş Elektrik Elektronik San ve Tic. A.Ş.
Elektromed Elektronik Sanayi ve Sağlık Hizmetleri A.Ş.
Elster Sayaç Çözümleri Ltd.Şti
Enerjisa Elektrik Dağıtım A.Ş.
Federal Elektrik Yatırım ve Ticaret A.Ş.
Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş.
Hak-İş Konfederasyonu
İstanbul Ticaret Odası (İTO)
Kayseri ve Civarı Elektrik Dağıtım A.Ş.

Köhler Elektrik Sayaçları Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB)
Luna
Maksay Elektrik Elektronik Malzemeleri San ve Tic A.Ş.
Manas Enerji A.Ş.
MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
Medaş Elektrik Dağıtım A.Ş.
Nano Enerji
Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş.
Özkar Enerji Sayaç Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Protokol Sanayi ve Ticaret
Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş.
Taran Sayaç Elektronik Reklam San. ve Tic.Ltd.Şti.
Tüketici Hakları Derneği (THD)
Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.(TEDAŞ)
Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK)
Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)
Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)
Türkiye İş Kurumu (İş ve Meslek Danışmanlığı Dairesi Başkanlığı)
Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TURK-İŞ)
Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK)
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)
Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş.
VHS Elektronik
Viko Elektrik ve Elektronik Endüstrisi San ve Tic A.Ş.
Yeşilirmak Elektrik Dağıtım A.Ş.
Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK)

4. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

Prof. Dr. Ali Ulvi YILMAZER,	Başkan (Yükseköğretim Kurulu)
Nurettin BULUT,	Başkan Vekili (Milli Eğitim Bakanlığı)
Özlem KARABOĞA,	Üye (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)
Feza HACIŞEVKİ,	Üye (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı)
Murat BAYRAM,	Üye (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı)
Ergün AKALAN,	Üye (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı)
Ramazan ERGÜN,	Üye (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği)

Özcan SARAÇOĞLU,	Üye (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu)
Resul LİMON,	Üye (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Ahmet ARSLAN,	Üye (Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Güner YENİGÜN,	Üye (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu)
Hacı Ali EROĞLU,	Üye (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Firuzan SİLAHŞÖR,	Başkan Yardımcısı V. (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Fatma GÖKMEN,	Sektör Komitesi Temsilcisi (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü)

5. MYK Yönetim Kurulu

Bayram AKBAŞ,	Başkan (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Temsilcisi)
Doç. Dr. Ömer AÇIKGÖZ,	Başkan Vekili (Milli Eğitim Bakanlığı Temsilcisi)
Prof. Dr. Mahmut ÖZER,	Üye (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Temsilcisi)
Bendevi PALANDÖKEN,	Üye(Meslek Kuruluşları Temsilcisi)
Dr. Osman YILDIZ,	Üye (İşçi Sendikaları Konfederasyonları Temsilcisi)
Mustafa DEMİR,	Üye (İşveren Sendikaları Konfederasyonu Temsilcisi)

